

Odsjek za povijest umjetnosti

Napomena:

Studenti Odsjeka za povijest umjetnosti mogu upisati izborni kolegij na nekom drugom Odsjeku Filozofskog fakulteta u ukupnom broju od 2 ECTS-a.

Opis izbornih predmeta

PREDDIPLOMSKI STUDIJ

Metode povijesti umjetnosti

Cilj predmeta je upoznati studente s ključnim razvojnim fazama znanstvene i kulturološke discipline povijesti umjetnosti, njezinim ključnim protagonistima, te njihovim znanstvenim i interpretacijskim metodama od antičkog doba do suvremenosti. Uz uvid u historiografiju (povijest povijesti umjetnosti), studenti će se upoznavati s ključnim znanstvenim i interpretativnim sredstvima jedne discipline. Tematske cjeline kolegija uključuju tekstualnu produkciju i odabrane vizualne primjere.

O spomeniku: prostor, oblik, značenje

Nastavnim planom obuhvaćena je materija koja pruža uvid u razumijevanje različitih aspekata pojave spomeničke kulture kroz tijek 20. i 21. stoljeća.

Skulptura i arhitektura srednjovjekovne hrvatske države

Upoznati studente s umjetnosti ranosrednjovjekovnog razdoblja na prostoru zaleđa istočno jadranske obale.

Urbanizam srednjovjekovnih komuna

Obrađuje se srednjovjekovni urbanizam na istočnoj obali Jadrana. Građa se proučava po topografskim, morfološkim i naročito po tipovima s obzirom na njihovu genezu. Geneza srednjovjekovnih gradova uključuje dvije osnovne kategorije: gradove nastale u kontinuitetu iz antike, srednjovjekovne gradove izgrađene bez antičke podloge.

DIPLOMSKI STUDIJ

Antička mitologija i ikonografija

Razmatranjem problemskih tema i analizom povijesnih izvora studenti će nadograditi znanje iz područja antičke umjetnosti te razviti sposobnosti analize i diskusije o umjetničkim djelima. Cilj je upoznati studente sa slojevitošću povijesno-umjetničke interpretacije kroz mitološke teme, ikonografiju pojedinih spomenika kroz analizu umjetničkih djela. Sveobuhvatni pristup pojedinim temama čini ovaj kolegij zanimljivim i za studente drugih sastavnica.

Arheološka baština

Upoznati studente za samostalnu obradu spomeničkog kompleksa ili pojedinih vrsta spomenika, kroz izradu kataloga uz pripremu osnovne dokumentacije.

Dalmatinska slikarska škola (odabrane teme)

Upoznati studente s dalmatinskom slikarskom školom. Upoznati studente sa stilskim mijenama unutar dalmatinske slikarske škole od XIV. do XVI. stoljeća; prijenosom umjetničkih utjecaja te najvažnijim protagonistima dalmatinske slikarske škole. Osposobiti studente za istraživanje dalmatinske slikarske škole na teorijskoj i stručnoj razini.

Interdisciplinarni pristup likovnom djelu u nastavi likovne umjetnosti

Cilj predmeta je upoznati studente, buduće srednjoškolske profesore likovne kulture, s mogućnošću interdisciplinarnog pristupa likovnom djelu u nastavi likovne umjetnosti. Time bi se njihova dotadašnja znanja, stečena tijekom studija, sintetizirala s novim pristupom likovnom djelu, što studentu, budućem profesoru, otvara mogućnost koncipiranja kreativne nastave kroz nastavni plan i program predmeta likovne umjetnosti. To znači upoznati studente s načelima interdisciplinarnosti koja, osim navedenog, podrazumijevaju primjenu znanja iz drugih disciplina, odnosno znanstvenih i umjetničkih područja prilikom sagledavanja i interpretacije likovnog djela.

Likovna kritika – povijest pisanja o umjetnosti

Nastavni program je koncipiran kako bi omogućio uvid u praćenje stvaranja i rađanja likovnih djela i kako su ta likovna djela primana u publicistici i javnosti kroz povijest.

Metode očuvanja i zaštite pokretnih kulturnih dobara

Usvajanje dijela onih znanja i vještina koja mogu biti dobra podloga za buduće zvanje konzervatora - povjesničara umjetnosti za pokretna kulturna dobra. S obzirom na to da se dio gradiva odnosi na analize materijala i tehnoloških postupaka izrade umjetničkih djela, te metode njihova istraživanja, stečena znanja postaju primjenjiva prilikom opisivanja materijalnog izgleda i stanja kulturnih dobara. Utvrđivanje stanja jedna je od osnovnih premisa za njihovo očuvanje, a povjesničaru umjetnosti nudi dodatne kriterije za datiranje, utvrđivanje autorstva (atribuiranje), stilsku interpretaciju ili za utvrđivanje materijalno-estetskih fenomena karakterističnih za neko vrijeme, što čini neke od osnovnih zadaća povijesno-umjetničke struke.

Metodika izvođenja nastave iz povijesti sakralne arhitekture od IV.-XII. stoljeća u okviru nastave likovne umjetnosti

Cilj predmeta je upoznati studente s didaktičkim načelima i nastavnim metodama primjerenima za realizaciju nastavnih jedinica iz povijesti sakralne arhitekture (4. – 12. stoljeća) u okviru nastave likovne umjetnosti u srednjim školama. Formalno-stilska analiza sakralnih građevina navedenog razdoblja bit će samo ishodište pobuđivanja interesa učenika za razumijevanje veze funkcije i forme sakralne arhitekture.

Fokus proučavanja sakralne arhitekture neće biti klasična formalno-stilska analiza, već proučavanje različitih funkcija crkava, ali i prostora unutar njih. Sljedeći cilj predmeta je uputiti studente kako navedenu metodu istraživanja sakralne arhitekture primijeniti u nastavi likovne umjetnosti.

Metodologija istraživanja povijesti umjetnosti u nastavnom procesu

Cilj predmeta je upoznati studente sa metodologijom istraživanja povijesti umjetnosti i njezinom primjenom u nastavnom procesu, obrađujući temeljne pojmove na kojima počiva znanstvena disciplina te različite metode istraživanja i pristupe umjetničkom djelu s posebnim osvrtom na znanstveni aparat i pedagošku praksu.

Odabrana poglavlja iz dalmatinske umjetnosti

Studentu otvoriti uvid u jednu od temeljnih metniz ključnih tema starije umjetnosti u Dalmaciji.

Odabrana poglavlja srednjovjekovne umjetnosti

Kolegij kronološki i sadržajno proširuje kontekst razmatranja povijesti arhitekture ranog i razvijenog srednjeg vijeka.

Odabrane teme iz dubrovačke arhitekture

Stjecanje znanstvenih i teorijskih znanja o urbanističkom razvoju grada s naglascima na važnijim građevinama kroz povijest, neophodnih za valorizaciju i istraživanje arhitektonske baštine.

Odabrane teme iz srednjovjekovnog slikarstva i kiparstva

Upoznavanje studenata sa spomeničkom baštinom i umjetničkim razvojem od XI do XV stoljeća. Osposobljavanje studenata za samostalno spoznavanje naravi domaće figuralne umjetnosti u stoljećima intezivnog stvaralaštva, od XI-XV stoljeća. Računa se da su u preddiplomskom studiju svladane tehnike služenja sa stručnom i znanstvenom literaturom te prepoznavanja stilova na tlu zapadne Europe kao i umijeće analize likovnih fenomena u kontinuitetu od desetak stoljeća. Na toj osnovi se predočuju makroregionalni okviri od važnosti za određivanje mikroregionalnih osobitosti dubrovačke baštine u prizmi ukupne hrvatske i posebno jadranske.

Osnove muzeologije i muzejske pedagogije

Upoznavanje povijesti muzeološke struke i njezinih znanstvenih metoda, Stjecanje znanja o temeljnim metodama muzealizacije materijalne i nematerijalne baštine, te komunikacije muzeoloških saznanja korisnicima usluga muzejskih i ostalih baštinskih ustanova.

Osnove muzeologije i muzejske pedagogije

Cilj predmeta je proučavanje osnova muzeologije kao discipline usmjerene prikupljanju, očuvanju i komuniciranju kulturne baštine u svrhu primjene stečenih znanja u nastavnom procesu.

Pedagogija i medijacija u umjetnosti kroz muzejsko-galerijske prostore i vaninstitucionalne inicijative XX. i XXI. stoljeća

Cilj predmeta je upoznati studente s različitim oblicima pedagoških programa i medijacije u umjetnosti kroz muzejsko-galerijske prostore i vaninstitucionalne inicijative XX. i XXI. stoljeća. Osobiti cilj je prikazati načine na koji se artikulira obrat u domeni kustoskog angažmana, ali i korištenju umjetničke medijacije kao oblika multidisciplinarnog kritičkog aparata za sagledavanje postojećih muzejskih i galerijskih programa i događanja. Sva znanja prilagođena su za izvođenje i prezentaciju u formatu srednjoškolskog obrazovanja i nastave odnosno ključna su za strukturiranje i provedbu edukativnih programa i radionica kako u muzejsko-galerijskim prostorima tako i u vaninstitucionalnom okviru.

Povijesno-umjetnička radionica I.

Povijesno-umjetničku radionicu biraju samo oni studenti koji će izraditi i obraniti diplomski rad na Odsjeku za povijest umjetnosti kod odabranog mentora

Povijesno-umjetnička radionica II.

Povijesno-umjetničku radionicu biraju samo oni studenti koji će izraditi i obraniti diplomski rad na Odsjeku za povijest umjetnosti kod odabranog mentora.

Povijesno-umjetnička radionica III.

Povijesno-umjetničku radionicu biraju samo oni studenti koji će izraditi i obraniti diplomski rad na Odsjeku za povijest umjetnosti kod odabranog mentora

Povijest izlaganja i umjetnost kroz suvremenu izložbenu praksu

Cilj predmeta je upoznati studente s različitim izlagačkim praksama koje su u znatnoj mjeri moderirale umjetničkom scenom druge polovice dvadesetog stoljeća. Pritom je fokus pažnje osobito usmjeren na kustoske prakse koje su, bez obzira događaju li se unutar institucija ili su obilježene nezavisnim vaninstitucionalnim radom, neodvojivi segment promatranja suvremenog umjetničkog svjetonazora. Cilj je predmeta također inicirati promatranje uloge kustosa i kustoskih kolektiva u tvorbi relevantnih spoznaja o suvremenom kulturološkom kompleksu (*curatorial turn*).

Pristupi tumačenju odnosa sakralne baštine i prostora u nastavi likovne umjetnosti

Cilj predmeta je upoznati studente s tumačenjima odnosa sakralnog graditeljstva i prostora na odabranim primjerima od prapovijesti do srednjega vijeka u svrhu primjene stečenih znanja u nastavnom procesu.

Slikarstvo XVII. i XVIII. stoljeća na Jadranu

Upoznavanje s umjetnošću (slikarstvom) na Jadranu: društveni i kulturološki okvir; stilovi i ličnosti, specijalistička istraživanja. Temeljito upoznavanje slikarstva na hrvatskoj obali.

Tumačenje modernizma – koncepti i značenja

Upoznati studente s temeljnim filozofskim konceptima i političkim idejama koja su bitno odredila načine razumijevanja modernima i modernosti u europskim društvima 19. i 20. stoljeća

Umjetnički obrt na istočnoj obali Jadrana kroz prapovijest

Upoznati studente s proizvodima i tehnikama umjetničkog obrta kroz razdoblja prapovijesti na istočnoj obali Jadrana.

Umjetnost kroz suvremenu izložbenu praksu – odabrani primjeri

Upoznati studente s različitim izlagačkim praksama koje su u znatnoj mjeri moderirale umjetničkom scenom druge polovice dvadesetog stoljeća. Pritom je fokus pažnje osobito usmjeren na kustoske prakse koje su, bez obzira događaju li se unutar institucija ili su obilježene nezavisnim vaninstitucionalnim radom, neodvojivi segment promatranja suvremenog umjetničkog svjetonazora. Cilj je predmeta studente upoznati s muzejskim praksama kroz devetnaesto stoljeće odnosno sa fenomenom izložbenih praksi što se osobito artikuliraju u tom stoljeću. Cilj je predmeta također inicirati promatranje uloge kustosa i kustoskih kolektiva u tvorbi relevantnih spoznaja o suvremenom kulturološkom kompleksu (*curatorial turn*).

Urbanističke teme

Osnovno poznavanje arhitekture i urbanizma.